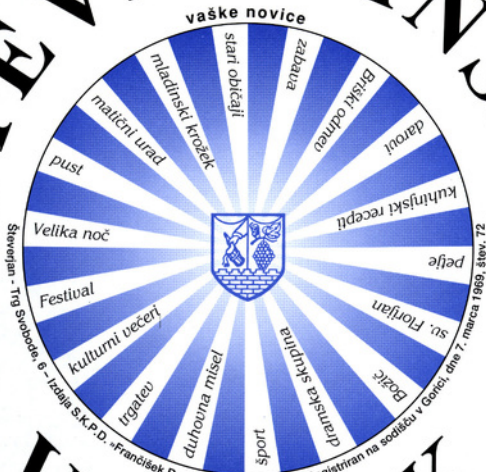

ŠTEVERJANSKI

VESTNIK

OPREMLJI: ČLANI DRUŠTVA
 (UREDIL: MARJAN DRUFOVKA (glavni urednik), IVAN VOGRIC,
 ANDREJKA HLEDE, VALENTINA HUMAR, HADRILJANA COIRS,
 SILVANA VOGRIC, MARTINA HLEDE, ALJOŠA DORNI
 EDI HLEDE (odgovorni urednik) - Lasten tisk

Luglio-settembre 1998 - Nr. 3
 Spedizione in Abb. Postale Art. 2 Comma 20/c,
 legge 662/1996 - Filiale di Gorizia

Števerjan, Julij-september Leto XXX

Štev. 3

Emilijan Cvek - PREPROSTE STVARI

ROŽNI VENEC

O, prelepa preprostost vere, kakšne velike darove nam podarjaš s svojimi beraškimi rokami in koliko zahtevaš od našega visokega razuma v zameno zanje! Ti bi menda hotela, da bi vse zaželene zaklade sveta prodali za posvaljkano vrvco, ki so na njej nanizane lesene jagode in ki ni vredna prgišča orehov...

Da, vse to zahtevaš! Vsem zakladom sveta se moramo odreči, bleščeči razum moramo zapreti v železne skrinje ter ga z deveterimi ključi zakleniti - in tedaj nam bo podeljeno vse bogastvo siromaščine. Nenehno nam morajo biti roke združene v školjko prosečega prgišča, do poslednje poti jih mora vezati vrvca, ki so na njej nanizane jagode... Zakaj vsaka izmed teh jagod kipi v soku milosti. Ta sok je opojen kakor staro vino in sam Bog hoče, da utonemo v njem...

O, prelepa preprostost vere, veliko si nam podelila s tem starim družinskim molkom, ki visi na porjavelem žeblju na steni omare. Nanj so navezani najlepši spomini mojega življenja.

Črne kroglice so nanizane na močni pleteni vrci. Tudi križ na vozlišču je lesen, le obroček, ki je nanj pritrjen, je iz kosti. O, ta križ! Ves je že obrabljen od prijemov in poljubov; komaj še razločim Kristusovo telo na njem. Pri križu se začjenja in konča naša molitev. To je svetinja brez zlate skrinjice, skrita le v žlahtno patino stoletnih molitev. Mož ali žena, ki ga je prvi posvetil s svojo molitvijo, že zdavnaj počiva v Bogu, toda rožni venec nas še druži z njim. Kakor plezalci smo, ki so v gorski steni navezani na rešilno vrv in to vrv drži sama Mati božja v rokah. Vemo, da ne bomo padli, dokler se je bomo oklepali. Dragocenejša je od materinega poročnega prstana in uhanov, dragocenejša od sladkodišečega rdečega albuma v omari...

Ne, brez molka bi ne bilo našega doma, kakor bi ne bilo družine brez očeta in matere.

To je prav tisti rožni venec, ki si ga otroci iz roda v rod obešajo okoli vratu in poljubljajo križec. Ko sem bil še tako majhen, da sem komaj segel na mizo, sem se z njim igral. Prerezal sem vrvco, raztresel kroglice po tleh ter jih kotalil po izbi. Potem sva jih s staro teto iskala pod mizo, pod omaro, pod posteljo, vsepovsod - in vsako sem moral poljubiti... To je tisti rožni venec, ki nam je polzel med prsti ob posteljah umirajočih ter spremljal njih duše pred božjo sodbo...

O, ve, lepe, obrabljene jagode! Očenaševе so velike kakor orehi, zdravemarije kakor češnje. Kadar zdrkne druga na drugo, je slišati kot bi z velike višine kanila kapljica vode na skalo. Tako okorno so izrezljane iz lesa, niti povsem okrogle niso; podobne so molitvam izmučenih ljudi. Nihče razen Boga ne ve, koliko zdravemarij je že zdrselo po teh jagodah v nebeški ribnik. Čez sto let so že stare, dve sto let morda, in vsakokrat, ko udari pri molitvi druga ob drugo, potrka na rajske duri: "Tik - poslušaj, dobri Bog, usmili se nas... Saj si se za nas učlovečil, za nas trpel, nam v pričevanje od mrtvih vstal..."

Vsaka jagoda je zaznamovana v nebeških urbarjih kot zrno, vrženo v zorano njivo, ki obrodi stoteren sad.

Spomin božičnih večerov:

Duh kadila in kaplje blagoslovljene vode, svetloba svečk pred jasicami in napev božične pesmi. Tako lepo je moliti: "ki si Ga Devica rodila!" Med vsemi rožnovenskimi skrivnostmi mi je ta najljubša! Ob njej vedno zagledam Devico Marijo, ki kleči ob jaslilih, kjer leži sveto Dete, in angele, ki pojo glorio nad pastirskimi poljanami. Vselej mi je žal, kadar je je konec. - Sveti večer je nekaj tako lepega - in brez rožnega venca vendar ni svetega večera! Očetov glas je tedaj pritajen, lahko se tresoč, in vsak sveti večer ima oče solze v očeh, da se lesketajo lučke v njih. Morda bom jaz nekoč prav tako jokal, če mi bo Bog podaril to milost! Kadar si hočem zamisliti očeta najlepšega, ga vidim, kako kleče in s solzami v očeh moli rožni venec pred jasicami.

In večeri v postu:

Sonce zaide že navsezgodaj. Med dež se meša še sneg, kajti pomlad prihaja počasi. Čas Kristusovega trpljenja! Tedaj se blešči na sleherni jagodi rožnega venca kapljica Gospodove krvi, ki jo je na Oljski gori potil, ki jo je pod udarci bičev prelił, ki mu jo je trnova krona iztisnila, ki mu je na bridki križevi poti tekla iz ranjenih nog in ki se mu je iz rane v ljubečem srcu ulila po poslednjem kriku...

Bog je za nas umrl!

Toda takoj nato:

Glas velikonočnih zvonov, vesela procesija skozi prvo pomlad - in preden sedemo k žegnu, zazveni iz očetovih ust kakor zmagoslavna hvalnica: "Ki je od mrtvih vstal..."

Vsi smo združeni na kolenih pred Bogom: oče in mati in bratje in Bog je sredi mad nami - v zaupanju govorim, ne v predrznosti! - Včasih najmanjši zajoka in mati ga vzame v naročje ter ga na lahko zaziblje.

Vem, če bomo s to orglico milosti okrašeni stopili na dan plačila pred groznega Boga - nam bo sodba lahka in radostna kakor velikonočna hvalnica.

Postelja je pogrnjena z rožnatim pregrinjalom. Zavesa ob oknu se napihuje v vetru. Večer prihaja.

Koliko ljudi bo zdaj pokleknilo ob priviti svetilki okoli domače mize in koliko ust bo polglasno odgovarjalo molitvi očetov...! In vse veselje bo zvenelo z njimi, kajti Bog ima na svojem rožnem vencu nanizane same nebeške zvezde in planeti so namesto očenašev in gibljejo, gibljejo se, pokorni volji ustvarjalnih prstov. Premikanje ozvezdij se mi zdi kakor ena sama vesoljna molitev...

O, rožni venec, čudež božje tehnike, nebeški telefon! Po njem se pogovarjava z Bogom - in veliko si imava povedati.

Moj Gospod in moj Bog!

Brez besed spuščam jagodo za jagodo. Edina molitev, ki jo zdaj znam, je:

"Hvala ti za vse!"

28. FESTIVAL - ŠTEVERJAN 1998

Ko skupine, ki delujejo v okviru našega društva zapirajo za sabo vrata sezone, čaka člane društva, številne sodelavce in prijatelje še velik napor - priprava in izvedba festivala narodno-zabavne glasbe. Vsak festival zahteva ogromnih energij, zato deluje poseben odbor, ki se že v zimskih mesecih zbira in načrtuje vse potrebno. Poleg samih članov društva sedijo v odboru tudi prijatelji in sodelavci, ki vedno radi pomagajo pri organizaciji raznih pobud, za festival pa so "obvezno zraven". Odbor za festival se sestane že v začetku januarja, ko je treba festival razpisati. Tudi letošnji razpis je predvideval tri-dnevno tekmovanje narodno-zabavnih ansamblov, in sicer v petek, 3., v soboto, 4. in v nedeljo 5. julija. Razpis je izzval 22 prijav glasbenih skupin iz raznih pokrajin Slovenije, od katerih se dva nista predstavila. Tako smo v petek prisluhnili devetim, v soboto pa enajstim ansamblom. Nastopajoči ansambli so v petek imeli veliko smolo, ker so po popoldanskem snemanju za Radio Trst A opravili tonsko vajo na odprtem, žal pa jih je slabo vreme v zadnjem trenutku prisililo na nastop v dvorani Sedejevega doma. Kjub temu se je koncert zelo dobro odnesel, kar je velika zasluga izkušenih tonskih mojstrov Nika Klanjščka, Igorja Devetaka in Miceta Karova. Sobotni večer je potekel "normalno" pod Borovci. Enajst skupin je zaigralo na "pravem odru" festivala, ki ga je letos krasila scena domačina Jelka Komjanca. Prisotni so lahko uživali izdelek našega dolgoletnega sodelavca in bivšega člana društva, ki je izkazal svojo umetniško žilico. Naslikal je Števerjan (cerkev, Sedejev dom, Borovce) s simboliko instrumentov narodno-zabavne skupine: harmoniko, kitaro, klarinetom, trobento. Slika je lepo prišla do izraza pod reflektorji, ki jih je postavil Branko Terčič; njegova je bila zasluga tudi pravilno postavljene celotne razsvetljave na prizorišču letošnjega festivala.

Tekmovalna večera je komisija za glasbo strokovno sledila in izluščila najboljše ansamble, ki so nastopili na nedeljskem finalu in se potegovali za osem bogatih nagrad. Komisijo so sestavljali: Franc Lačen, Janez Per, Tullio Možina, Valentina Humar, Lojze Hlede, predsedoval ji je predsednik društva Mihael Corsi. Zaradi odsotnosti Vladimirja Čadeža je njegovo mesto zasedel Marko Terčič. Medtem ko je številne nedeljske goste festivala zabaval ansambel Lojzeta Slaka z vižami iz svojega železnega repertoarja, je strokovna komisija takole dodelila nagrade:

- 1) najboljši ansambel Festivala in trofej društva F.B. Sedej (nagrada v višini dveh milijonov lir) je šel ansamblu Slovenskih pet plus s pevko Marjano Mlinar;
- 2) najboljši vokalni nastop (700 tisoč lir) je opravil pevec ansambla As iz Zgornjih Gorij;
- 3) najboljši instrumentalni kvintet na 28. festivalu v Števerjanu je imel ansambel Cvet iz Radeč;
- 4) najboljši trio pa ansambel Vasovalci iz Semiča;
- 5) med letošnjimi debitanti se je izkazal ansambel Goličnik iz Velenja;
- 6) najlepšo melodijo pa je prispeval Boris Rošker s skladbo Vsem se to zgodi, ki jo je izvajal ansambel Sedmi raj iz Zreč.

Občinstvo je svojo nagrado v višini milijona lir podelilo fantom ansambla Bobri iz Brezovice, ki so se jim priljubili z znano melodijo Sosed dober dan iz zakladnice ansambla Fantje z vseh vetrov.

Tričlanska komisija za besedilo, ki so jo sestavljali Milan Jež, Irma Rauh in Franka Padovan, je ugotavljala porast kvalitete narodno-zabavnih besedil. Nagrada v višini tristo tisoč lir je bila zato pravično razpolovljena Ivici Cvikl za pesem Mlada mama in Viliju Bertoku za Števerjanske zvonove. Prva pesem je obravnavala problematiko nezakonsko spočetih otrok in duševno stisko mladih mater, druga pa je oboževala milo pesem števerjanskih zvonov, ki nekatere občasne števerjanske goste zelo motijo.

Vse tri večere sta povezovala posamezne nastope izkušena poklicna napovedovalca in naša dolgoletna prijateljka Betka Šuhel in Janez Dolinar.

V festivalskih dneh je bila v spodnjih prostorih Sedejevega doma postavljena lepa razstava domačina Hijacinta Jusse. Kot uveljavljeni umetnik je že desetkrat pripravil sceno za naš festival, letos pa se nam je izkazal na samostojni razstavi manjših slik beneških cerkvic in kapelic.

Društvo je kot običajno uredilo bogato brošuro, izdala pa jo je Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice, ki je bila skupaj z Briško gorsko skupnostjo, RAI-radiem Trst A, Kmečko banko in TV Primorko med letošnjimi pokrovitelji festivala. Uvodno besedo k brošuri je letos prispevala neutrudna tajnica društva Franka Padovan. Ob vseh podatkih festivala so v knjižici objavljeni tudi vsi dosedanja nagrajenci in slike skupin, ki delujejo v okviru društva F.B. Sedej (otroški zbor, dramska družina, mešani zbor, združeni dekliški zbor, ansambel Briški odmev in ženska nogometna ekipa).

Poleg pokroviteljev so našo manifestacijo podprle naslednje tvrdke: gradbeno podjetje Hlede Alojz-Ivan, podjetji Corsi Hadrijan in Terpin, pekarna Scorianz, trgovina Kosič, zadruga Št. Florjan, zobotehnični laboratorij "Virodent" ter vinogradniki Terpin Riccardo in Gianni, Humar Marino in Marčelo, Komjanc Simon, Mužič Alojz in Ivan, Pintar, Skok Edi in Armando, Maraž Ivan in številne druge trgovine in firme.

Seveda je moral tekmovanje spremljati tudi dobro založen buffet s pijačo in jedmi na žaru, ob katerem se obvezno razvije vsak večer po nastopu praznik pozno v noč. Za šankom dela številna števerjanska mladina in tudi otroci, ki s prijaznim nasmehom sprejemajo goste, ki pridejo v festivalskih dneh k nam med Borovce. Tudi tem najmlajšim soustvarjalcem festivala naj gre pohvala in zahvala za izvedbo celotne prireditve. Ob koncu pa želim vsem sodelavcem, da bi si med poletnimi počitnicami in v dolgih zimskih večerih, ki nas čakajo, nabrali novih energij za prihodnji - 29. festival.

VNDIMA

ČLANEK JE NAPISAN PO DOMAČE - V ŠTEVERJANŠČINI!!!

U staršh čajtšh s pravli, d sv. Miha odpira klrti an vndimu. Šjnkrt s j trgalo r-
buhu, mšlvšžiju, aučji ršp, cohuku, tržarku, gleru, bišlu an črnu merikšnu. Dnšs pšj s
novš sorte vin, ki zhtievaj boj zgurdnju vndimu, tškū, d ta pregovor ne veja vč.

U tršh naššh Brdšh je bla vndima velik praznik. Zbrala s je vsa žlahta od blizu an
daleč, an ne d s sšmo trgeli, ma d s s tudi nšjili. Tudi mšd sšsšdšmi s si pomšgšli: s
pšsudu, z žvalju an srvida (seveda) z diššm. Lišpš je povšdšt, d nšs diššeli z plačilo,
posebno ne u saudšh, ma ušršnli z uslugu z diššm an z dobru postrišžbu. Zšpšgšli s
ualš (vole) nšložli ušz (voz) s kvinčšmi an usa klapa je šla všselo u vinušgršt; domš je
ostala sšmo gospodinja: n špšgšt je ložla kuhšt pššušvu župu z domščiimi lšzšnjšmi,
spekla kruh an pšššpravla klšbase s kapuzšm ali pšj golšš s pulentu.

Trgači s si nšbrusli faučš an gospodar jšh je ršzporedil po plšntšh; tškrt je bla
mišerja zštur je blo trišba vse dobro obrat an d s trgači dobro opravli so pojšli (peli) n
glas, d je odmišvšlo u dšvetu vas, d je blo nu všselje. Tškur nšs pojšeli prevšč gruš-
zdja. Mulšrija pšj je pobišršla pod tšrtšmi padš jagodš. Lišpi močni briški ššntje so
tudi nosili pušnš brencš an jšh štršli u kvinčš n ušzu, dobro s popšštali, d je stalo vš-
č blšga (blaga).

Kšdšr je odzvonu pudšn s s ustavli z diššm, zmšlili angel gospušdu, n koncu
vinušgršda s s posšdli pod kostšnj an čakšli, d je gospodinja tšzššlila fino kusilo. Trgšli
s nšpšj, dočški ni šlo sušnce dol. Šn kšr je biu ušz pušnš, trgači všseli, s upregli ušš
, tudi do štiri, čš je blo tšžko an kšlouaz pšj u hrib.

Po končšnjšm dišlu u vinušgršdu, je blo glavno dišlo še domš. Kvinčš s znosili u
klirt, an grušzdje štršli u plaušnik, tšm ga pšštali z nogšmi, d je blo nu všselje. Boj
pole s si kmetje kupli mššinu z mlišt grušzdje. Tropinš s spšššli n preši an mošt je
steku u ššmplu. S ššmplš s mošt pššošli u škšrtinš, ki s držšly od 5 do 7 hl, d je tš-
m mošt zšuriu. Č je blo grušzdje črno s pustili včš ku dva dni, d je mošt počivu z zmš-
čšknim grušzdjšm. Ššle pole s spršššli tropinš včš ku enjkršt, zštur ki vino ni blo t
pravo, č ni mišlo pššššin, ki da kislinu.

U klirti je plšnkšla pššš do zgurda. Vndima je blo dišlo, skrb, kukšr tudi dšnš-
s, sšmo d šjnkrt je dišlo spšmššla klapa, dobro jšštš, kozarc briškšga an posebno
dosti dosti pšštja (petja) od jutra do včšera, d s odmišvšly od brišga do brišga tistš liš-
pš slovšnjšjskš piššmi.

Sšj s viš, č ne drži včš pregovor, ki ššm ga nšpisšla u uvodu, bo veljalo kar
pravšji dšnšs: d ljudje gršji z uremenšnjm!

IZLET NA SVETO GORO

Vse se je začelo kot hec, ki se potem spremeni v resnico! Nekdo je, ob 28. festivalu "Števerjan '98", obljubil, ko je vreme kazalo k poslabšanju, da pojde peš na Sveto goro, če bo sonce vendar posijalo. Ker pa le-ta ni edini, ki mu je Festival narodno-zabavne glasbe pri srcu, smo se v nedeljo, 19. julija, vsi skupaj zbrali ob 7.45 zjutraj na Placu. Odpotovali smo z avtomobili do gostilne "Lapos", kjer smo avtomobile parkirali in se peš podali proti Sveti gori. Zmenili smo se, da pojdemo po gozdu, saj je tam hladneje! Vseeno smo, kdo prej, kdo potem, čez uro dospeli iz gozda, vsi utrujeni, do VIII postaje. Na Sveto goro smo prišli le pol ure pred sv. mašo.

Namen udeležbe sv. maše je bil ta, da bi se vsi skupaj zahvalili Bogu za sončno vreme, ki je na nedeljski finale Festivala le posijalo. Ta sonček, ki je posijal po celodnevem gnilem vremenu, je bil za nas mlade Števerjance res pomemben; celo leto čakamo in se pripravljamo na to vaško prireditev, ki je za našo vasico velik ponos.

Po sv. maši smo se ustavili na kosilu v restavraciji "Sv. gora". Le po-tem, smo se morali potruditi, da smo naše site trebuščke privedli spet do vznožja Svete gore, do avtomobilov.

Mislím, da se je vsak od nas počutil zelo dobro pri srcu, saj je ta dan cela naša družba naredila res dobro dejanje.

D.K.

ANSAMBEL "BRIŠKI ODMEV" V LESAH

V nedeljo, 26. julija je domači ansambel "Briški odmev" nastopil kot gost na XXIII. sejmu beneške pesmi v Lesah. Med odmorom je ansambel izvajal program, ki je vseboval pesmi Gregorja Šfiligoja, člana ansambla, B. Kovačiča in venček narodnih. Te so najbolj privabile navdušeno publiko.

Ansambel je nastopil s pomočjo Jana Leopolijskega, ki je triu sledil kot tehnični vodja in kot harmonikaš, skupno z Gregorjem. Janu gre prav posebna zahvala.

SILVANA VOGRIČ

TRGATEV NEKOČ...

Učenci domače osnovne šole "Alojz Gradnik" pišejo:

Nekoč je bila priprava na trgatev v začetku oktobra. Uporabljali so vso posodo iz lesa. Zato so jo morali prej namočiti z vodo, da bi se ne razsula.

V glavnem so za rezanje grozdja uporabljali fauč. Uporabljali so brento. Za prevažanje grozdja domov iz vinogradov, so imeli dva vola, ki sta peljala voz. Na vozu je bil kvinč in plavnik.

Nekoč je bila trgatev bolj težka. Trte so morali saditi samo po gričih, ker so po ravnini sadili ali sejali krompir, pšenico in koruzo. Zato je bilo bolj naporno delo, ker je bilo treba vse nositi na ramenih. Vsi so bili izčrpani od dela, bodisi ljudje kot živina. To zato, ker ni bilo dovolj sredstev, bilo je veliko pomanjkanja hrane. Za zajtrk je bilo mleko, polenta ali pogača. Za kosilo mineštra (kuhnja), za večerjo golaš (toč) iz krompirja ali iz fižola, zraven je bil redič in vržote.

Pa vseeno ljudje niso obupali. Pravili so si lepe vice in vmes so si prepevali.

V starih časih so imeli veliko dela v kleti. Najprej so pripravili plavnik. Potem so nanosili grozdje in so morali moški, ženske in otroci mečkati z nogami. (Tisti, ki so bili bolj bogati, so si kupili mlinček). Ko so sprešali so pripravili lesen sod, lij ali plero, nato so pumpali mošt v sod. Sito so uporabljali pod plavnikom, da je bil čist mošt.

Prav v starih starih časih so morali na roke z vrči (šigloti) nositi mošt v sode.

TAMARA ŠULIGOJ 4. razred

Včasih ni bila trgatev kot danes. Sodi so bili leseni, zato so jih morali mesec dni pred trgatvijo namočiti z vodo. Oprali so klet in jo razkužili z žveplom. Posode, ki so jih imeli so bile: brente, kvinči, plavnik in šemple. Ko je bilo vse pripravljeno, so odšli trgači v vinograd. S seboj so imeli fauč in brento. Ko so brente napolnili, so grozdje razsuli v kvinče. Ko so napolnili kvinče, so jih odpeljali domov. Doma so vrgli grozdje v mlin. Če ni bilo mlina, so grozdje vrgli v plavnik in najmočnejši otroci so ga peštali z nogami. Naslednji dan so iz plavnika iztočili mošt v lesene sode. Tropine so vrgli v stiskalnico ali prešo. To so stiskali tudi do dva dni. Ko je bil mošt v sodih, so dali pilko, da so vedeli koliko časa mošt vre. Moj dedek, mi je povedal, da so v vinogradu veselo prepevali in si pripovedovali pravljice.

TADEJ LANGO 4. razred

TURNIR MED ZASELKI V ŠTEVERJANU

Mladinski krožek je, od ponedeljka 13. julija do sobote 18. julija, organiziral "2. Zaselek '98", nogometni turnir med zaselki, ki se je vršil na igrišču na Jazbinah. Prijavljeni zaselki so bili: Jazbine, Šchedno in Križišče v skupini A, Ašči, Valerišče in Bukovje v skupini B. Turnir se je zaključil v soboto z nagrajevanjem. Prvo mesto so zasluženost dosegli Jazbine, odlično drugo mesto zaselek Šchedno, tretje mesto pa si je priboril zaselek Valerišče. Druge nagrade so bile: najboljši igralec David Pintar, najboljši strelec Martino Delise, najboljši vratar Marjan Drufovka, posebno priznanje je prejela Evelin Bulfoni, Sandro Šuligoj in Enio Mania' pa sta dobila priznanje kot najstarejša igralca med zaselki. Odliko "fair play" je kot najbolj korektna ekipa prejel zaselek Ašči. Turnirja se je udeležilo veliko gledalcev, ki so navdušeni sledili odvijanju tekem. Zanimanje za šport in želja do vaškega srečanja sta bila res velika.

Organizatorji si za prihodnje leto želijo še večji odziv in prisotnost ter sodelovanje vseh zaselkov. Vidimo se torej čez leto dni ponovno na Jazbinah.

SILVANA VOGRIČ

NASTOP DRAMSKE DRUŽINE

Po dveh letih premora je Dramska družina iz Števerjana spet stopila na oderske deske in prižgala luči s kriminalko Agathe Christie "Mišolovka". Tudi tokrat je prišel na pomoč režiser Emil Aberšek, ki je s svojo izkušnostjo dopolnil delo vseh nastopajočih. Poleg starih in izkušenih igralcev so se z odrom in publiko prvič srečali novi in mladi igralci. Z vajami smo začeli meseca novembra, vadili smo dvakrat tedensko tja do meseca aprila, do premiere, kjer smo vadili vsak večer. Tako smo igro prvič predstavili publiku 9. maja letos v Sedejevem domu.

V napeti kriminalki je nastopalo osem igralcev in sicer: *Mollie Ralston*-Sara Miklus, *Giles Ralston*-Branko Terčič, *Christopher Wren*-Martin Komjanc, *gospa Boule*-Annamaria Škorjanc, *Major Methalf*-Jelko Komjanc, *gospodična Caswell*-Liliana Terpin, *gospod Paravicini*-Edi Lutman in *narednik Trotter*-Simon Komjanc. Poleg vseh nastopajočih so pri igri še pomagali: kostumistka Snežica Černic, šepetalka Anica Graunar, osvetljava Marko Lutman, muzika Saša Hlede in vodja predstave Anka Černic.

Vsebinska igra je bila razdeljena na dve dejanji: v prvem se predstavijo vsi nastopajoči, ki so bili nekateri gostje hotela, drugi pa nepričakovani. Prvo dejanje se zaključí s tragičnim umorom. V drugem dejanju pa se stopnjuje odkrivanje morilca, ki večkrat zavaja publiko. Uprizoritev igre na premieri je s svojo napetostjo in privlačnostjo, dosegla svoj cilj in zadovoljila natrpano dvorano Sedejevega doma.

V programu ima Dramska družina še nekaj gotovih predstav in sicer v naši vasi, v Štandrežu, v Gorici in v Sovodnjah, tako da si bodo lahko ljubitelji iger zopet ogledali kriminalko.

CASWELL IN PARAVICINI

ŠPORTNI TEDEN 1998

Minilo je že leto dni in spet so se Števerjanci zbrali ob Športnem tednu, ki se je začel v nedeljo, 30. avgusta z ženskim nogometom. V tej tekmi sta se pomirila zaselek Britof in Dolenji konec. Tudi letos, kot že več let zaporedoma je zmagala ekipa Dolenjega konca z rezultatom 5:1.

Športni teden se je nadaljeval v ponedeljek zvečer z damo. Tekmovalcev je bilo letos manj a le ti so poskrbeli za zabavo in veselje. Na prva tri mesta so se letos uvrstili Ivan Komjanc, Edi Lutman in Saša Hlede.

V torek je bil na sporedu namizni tenis ali ping-pong. Prvo mesto je v moški ekipi osvojil Edi Skok, drugo Manuel Pintar, tretje pa Rinaldo Dorni. Pri dekletih pa se je najboljša izkazala Orietta Skok, kateri sta sledili Karin Dorni in Isabel Mania.

V sredo smo na šolskem igrišču odigrali že staro a vedno zabavno igro "Med dvema ognjema" ali zbivanje, pri kateri so lahko sodelovali bodisi mlajši kot starejši igralci. Zaradi pomanjkanja igralcev se tokrat igra ni odvijala po zaselkih; ekipe so namreč žrebali, tako da so bile letos ekipe mešane. Najboljšo ekipo in torej tudi zmagovalno so tako sestavljali: Nikol, Katja in Rinaldo Dorni, Marino Buzzinelli, Martin Komjanc, Martin Drufovka, Orietta Skok, Tamara Šuligoj in Silvana Vogrič. Drugo mesto si je osvojila ekipa v sestavi: Valentina Šuligoj, Edi Skok, Eliana Humar, Martina Hlede, Ivan Vogrič, Ivan in Roman Komjanc. Tretje mesto pa si je zaslužila ekipa, ki so jo sestavljali: Tadej in Florjan Lango, Manuel Pintar, Patrik Komjanc, Irena Bednarich, Aljoša Dorni in Filip Hlede.

V četrtek se je Športni teden spet vršil med Borovci, kjer smo igrali tučenje. Letos je prvič pri tekmovanju sodelovala tudi ženska ekipa, ki čeprav se ni uvrstila med najboljše, je bila pa vseeno vredna pohvale. Prvo mesto je osvojila ekipa, ki so jo sestavljali Martin in Roman Komjanc ter Edi Lutman, drugi so se uvrstili Edi Hlede, Florjan Lango in Marko Lutman. Bratje Dorni oz. Darko, Rinaldo in Silvan so žal letos osvojili le končno tretje mesto, kar je res velika čuda. Kot posamezniki so bili letos nagrajeni Edi Hlede, Darko Dorni in Edi Lutman.

V petek nas je žal presenetil dež, a kljub temu smo zaigrali Igre brez meja, ki pa zaradi skromnega števila igralcev niso najboljše uspele. Iz tega razloga so letos tekmovali samo posamezniki ne pa ekipe. Tako so letošnji zmagovalci naslednji: Manuel Pintar, Tadej Lango in Peter Špacapan.

V soboto je bila tako pričakovana briškola. Kljub veliko izkušenih igralcev so tudi letos zmagali nekoliko mlajši člani in sicer dvojica Saša Hlede-Ivan Vogrič, ki sta si delila pršut, sledila je dvojica Evgen Komjanc-Nikolaj Pintar, ki sta si delila kolo sira.

S tekmo moškega nogometa se je v nedeljo, 6. septembra zaključil letošnji športni teden. Končno se je po dvo letnem porazu ekipa Dolenji konec le opomogla iz zmagala proti Britofu s končnim rezultatom 8:1.

Tako se je tudi letošnji Športni teden hitro zaključil. Začnimo torej že danes trenirati za prihodnji Športni teden v upanju na boljši odziv vseh vaščanov.

EDI SKOK PRESTOPIL V ELITNO KATEGORIJU

Tekmovalec v streljanju na glinaste golobe Edi Skok z Jazbin, je spet dosegel pomemben uspeh. Na tekmovanju za veliko nagrado združenja FITEV v Bologni je namreč zmagal in tako dosegel uvrstitev na državno prvenstvo in napredovanje iz prve kategorije v najvišjo, elitno kategorijo.

V Bologni je nastopilo 197 strelcev. Prvi dan tekmovanja je naš domačin dosegel 74 zadetkov na 75 možnih. V nedeljo, 28. junija je prvo serijo končal z rezultatom 22 na 25, drugo pa s 25 na 25 zadetkov! S skupnim rezultatom 121 na 125 je dosegel prvo mesto ex aequo s tekmečem Acetom (dokaz, da je briško vino družine Skok nedvomno boljše od kisa...!). V finalni seriji najboljših šestih strelcev je Edi edini dosegel poln izkupiček točk (25 na 25) in s tem zmagal s petimi točkami prednosti.

Obetavnemu tekmovalcu iskreno čestitamo in mu že v naprej želimo še veliko zadetkov!

ŠTEVERJANSKA KNJIŽNICA

Po končanih počitnicah so se zopet odprla šolska vrata in ne samo, tudi števerjanska knjižnica, ki se nahaja v zgornjih prostorih naše osnovne šole, vabi mlade šolarje, študente in odrasle ljubitelje knjig in branja, da jo obiščete čimprej in čimbolj številni. Sprejela vas bo simpatična Katja ob sredah in petkih od 16. do 18. ure vsak teden. Dobili boste slovensko in italijansko enciklopedijo, slovarje, leksikone, znanstvena dela, slovensko in italijansko literaturo, knjige za otroke in tudi nekatere revije.

Knjige na tržišču so precej drage, v knjižnici pa jih boste na posodo dobili brezplačno.

Pridite torej, saj knjiga lepa knjiga vam bo lahko olepžala mrzle zimske večere in vas osebno obogatila!

ŽENSKA NOGOMETNA EKIPA '98

Čeprav smo bile deležne že vrsto porazov, se še nismo vdale. Zvesto ustrajamo v tem športu, ki nam pred letom dni skoro ni šel od nog! Kdo? To smo mi, ženska nogometna ekipa, ki predstavlja, na raznih turnirjih, našo prelepo briško vasico Števerjan.

Osvežim naj vam, kdo jo sestavljamo in katerih turnirjev smo se že udeležile. Vratar je Kristina Corsi, branilke Orietta Skok, Liliana Terpin in Katja Dorni, napadalke pa Evelin Bulfoni, Martina Hlede, Agata Pipan, Irena Bednarich, Isabel Mania' in Eliana Humar. Udeležile smo se že turnirja na Peči, v Gabrjah in 7. septembra pa turnirja na Vrhu sv. Mihaela. Na tem turnirju smo bile boljše, čeprav zmag ni bilo veliko. Najprej smo tekmovali proti ekipi Bum Bum Lady s Tržaškega. Tekmo smo vodile do drugega polčasa, nato izgubile z rezultatom 3:4.

Druga tekma je bila 11. septembra proti ekipi Rupa-Peč. Poraz je bil dober, saj so nam nasprotnice zadele 2 gola, mi njim pa samo enega. Gol je zapisala Evelin Bulfoni.

Zadnja tekma pa je bila res odlična. Zmagale smo kar 5:0 proti ekipi Danica z Vrha. Gole so po vrsti naredile naslednje igralkе: Evelin Bulfoni, tri sledeče Martina Hlede, petega pa Orietta Skok. Zelo smo bile vesele in ponosne. Mislim pa, da smo bolj uspešne pri igranju na plošči kot pa na travnatem igrišču.

Še bomo ustrajale in upam, da bomo prej ali slej tudi nagrajene, saj sta trud in dobra volja zelo velika. Sezono smo s tem turnirjem zaključile in do drugih turnirjev je še nekaj časa, da se premislite in se nam pridružite.

KATJA DORNI

POPRAVILO!

V prejšnji številki Števerjanskega vestnika je prišlo, v članku *Uspehi dijakov na slovenskih višjih šolah*, do napake. Nehote smo pozabili na dijaka z Jazbin Sašota Klanjšček, ki je lansko šolsko leto izdelal IV. razred tehničnega zavoda "Žiga Zois". Uredništvo se Saši in bralcem iskreno opravičuje za napako!

V IMENU SESTRE MIHELANGELE

“Veriga prijateljstva in ljubezni, ki jo je začela graditi s. Mihelangele v Sloveniji in povezovati s prijatelji onkraj meje, še vedno živi. Toliki med njimi so želeli videti njen rojstni kraj in po njeni smrti obiskati njen grob.”

S temi besedami je nas, Števerjance, na začetku maše nagovorila s. Edith; ta je po smrti s. Mihelangele prevzela delo, ki ga je pred 25 leti začela naša rojakinja. Ta obisk so skupaj s sestro s. Mihelangele gospo Marijo Maraž že več časa načrtovali in prejšnjo nedeljo, 13 t.m., je končno prišlo do njegove uresničitve, žal pa med nami ni bilo več pokojne Marije.

Prijateljstvo bolnikov in invalidov, ki ga danes vodi s. Edith, je v Sloveniji zelo obširna skupina. Poleg priložnostnih srečanj prirejajo njegovi člani vsaki dve leti razstavo, del poletnih počitnic pa preživijo, s pomočjo italijanskih dobrotnikov, pri morju v Lignanu. Majhna skupina teh (približno 50 skupaj s sodelavci), nas je v nedeljo obiskala v spremstvu s. Edith, s. Helene, sodelavcev in bolniškega župnika Mira Šlibarja, ki je skupaj z našim domačim župnikom Antonom Lazarjem daroval sveto mašo. Oblikovali so jo naši gostje, brali so berila in uvod v očenaš ter peli psalm. Z njihovim sodelovanjem je bila sv. maša lepša in bogatejša. Po maši smo jih v Sedejevem domu pogostili s kosilom, ki sta ga organizirala zakonca Stojan in Nada Peršič (veliko dobrega delata za invalide in bolnike) s pomočjo sina Marije Maraž in nečaka s. Mihelangele Marjana z družino, sorodnikov ter nekaterih vaščanov. Po kosilu so se še malo razvedrili na dvorišču Sedejevega doma s priložnostnimi igrami.

Hvala vsem, ki so na katerikoli način pripomogli, da so se naši gostje med nami dobro počutili, njim pa še hvala za prijetno srečanje. V imenu s. Mihelangele bomo vedno veseli njihovega obiska v našem Števerjanu.

KRISTINA BEDNARIK

LITERARNI SPREHOD

BORIS PAHOR

Rodil se je 26. avgusta 1913 v Trstu. Pravkar je torej dopolnil okroglih 85 let, zato je Literarni sprehod te številke Števerjanskega Vestnika posvečen temu velikemu pisatelju in esejistu. Doraščal je v dobi fašizma in je tako komaj sedemletni doživel požar Narodnega doma v Trstu, ki so ga požgali fašisti, in s tem vrsto drugih nevšečnosti, ki so se takrat dogajale Slovincem.

Po klasični gimnaziji se je vpisal na univerzo v Padovi, a je bil pred koncem študija aretiran in poslan v razna nemška taborišča; Dachau in Bergen-Belsen sta le nekatera. Po vrnitvi domov je doktoriral v Padovi. Sprva je živel kot svoboden umetnik, kasneje pa je kot profesor učil na raznih slovenskih šolah.

V prvem obdobju Pahorjevega ustvarjanja prevladujejo novele in črtice. Izdal je tri zbirke: Moj tržaški naslov, Grmada v Pristanu in Na sipini.

Vzporedno z novelami je Pahor pisal tudi romane, ki so v glavnem avtobiografski, kajti opisujejo resnična narodna in politična dogajanja časa, predvsem obdobje med drugo svetovno vojno. Osnovna tema teh je narodnostna usoda tržaških Slovencev in doživetje taborišča. K tema motivoma se pridružujejo še: socialna nasprotja in krivice, nasilje in grozote fašizma, strahopetno prilagajanje, nravstveno propadanje Slovencev itd. Romani: trilogija Spopad s pomladjo, Zatemnitev in V labirintu, Mesto v zalivu, Nomadi brez oaze, Parnik trobi nji, Onkraj pekla so ljudje, Nekropola, Skarabej v srcu, Vila ob jezeru.

Iz zelo širokega Pahorjevega opusa je bil izbran odlomek iz romana Mesto v zalivu. Čas dogajanja je jesen leta 1943, ko so se vojaki vračali domov iz razpuščene italijanske vojske. Tako se je vrnil domov tudi Tržačan Rudi Leban. Da bi ne prišel v roke Nemcev, se zateče na Kontovel k znancem. Tu se sreča z Vido, ki v narodnostnem pogledu ni še dovolj samozavestna in trdna. Zato ji Rudi poda nekaj osebnih misli.

...“ In kakor se vam bo zdelo smešno, sem vojak tudi za vas. Počakajte, počakajte, da povem do konca. Svobodni moramo biti in svobodni bomo. Imeli bomo knjige in šole, fante in dekleta pa bomo poslali na slovensko univerzo in na umetniško akademijo, da bomo spoznali naše pesnike in pisatelje in slikarje. Tedaj naj kdo pride in naj nas psuje.”

“Majhni, a svobodni,” je rekel. “Potem pa naj gre po svetu kdor hoče. V Rim, Pariz ali v London. A ne več z zavestjo, da je manj vreden. Potem se poročite s Francozom ali z Italijanom, ali s Kitajcem, če so vam všeč oči na mandelj. Poročite se s komerkoli, ker se ne boste več čutila počaščeno in rešeno, če vas bo človek z veliko kulturo sprejel v svoje naročje in vam odpustil, vam spregledal, da ste se rodila od slovenskih staršev!”

KAKO JE BILO ŽIVETI TAKRAT?

POGOVOR Z GOSPODOM MARIJEM MARAŽ

- *Rodil ste se v Števerjanu? Katerega leta?*

"Rodil sem se 13. avgusta leta 1912 v zaselku Ašči. Pri nas doma so pravili pri Trkučevih."

- *Oče Vam je bil Jožef, mati pa Ana Vogrič. V zakonu se jima je rodilo osem otrok: 5 sinov in troje hčera.*

"Frančiška, Jožef, Lojze, Zorko in Avgust, ki so že umrli in pa še živeči Pepca, jaz, France in Iva, ki smo ji pravili Ivica."

- *Predstavljam si, da ste se rodil v kmečki družini.*

"Bili smo koloni. Obdelovali smo dve njivi zemlje. Revščina je bila grozna in danes za vas mlade je nepopisna."

- *Rodil ste se tik pred prvo svetovno vojno. Česa se spominjate tistih let?*

"15. leta, ko sem bil komaj tri leta star, smo mogli prisiljeno v begunstvo. Par noči smo prespali v Gorici, potem pa so nas odpeljali z živinskimi vagoni v Ljubljano, od tu smo našli stanovanje v Dobravi. Stanovanje je vsebovalo štiri majhne prostore, v njem pa so živele tri družine, s petimi otroki vsaka. Pomislite kakšno pasje življenje smo imeli. Tukaj smo živeli dve leti."

- *S čim ste se preživljali?*

"Preživljali smo se z drobižem: mama in sestra Frančiška sta oskrbovali bližnje kmetije, ostali odrasli pa so si pomagali na različne načine, kakor so mogli."

- *Kaj pa povratek v rojstni kraj?*

"Veselo smo se vrnili v rojstno vas, a žal smo se vrnili tudi k podrtijam, vse je bilo porušeno, zdrtó. Za prvo silo smo živeli v baraki pri Klanjščkovih, ob povratku očeta z vojne smo si zgradili udobnejšo barako na Bukovju; zatem smo se preselili na Gmajno in leta 1927 je oče kupil zemljo na Bukovju in zgradil bajto."

- *Ste obiskoval šolski pouk? Povejte mi Vaš odnos do študija.*

"Takrat se je pouk odvijal v dveh barakah na Sovenci, pri Koršičevih. Šele zatem je bila postavljena šola v Britof, kjer se danes nahaja šolski vrtec. In prav v tisti stavbi sem končal svojo šolsko kariero. Pouk se je odvijal v slovenščini."

- *Se spominjate kakšnega posebnega dogodka, ki Vam je ostal najbolj pri srcu?*

"Bolj kot pri srcu, mi je ostal na licu. Bil sem poreden in v zadnjem razredu osnovne šole sem dobil klofuto, zaušnico italijanskega učitelja. Bil je južnjak in ni razumel niti besedice slovenskega jezika."

"Ne morem pozabiti tudi tega, da sem hodil, takoj po končanem pouku, vsak dan in to za dve leti zapored, žeti travo s srpom po vinogradih gospoda Gašperja. Delal sem za 30 čentežmov in šalco, skodelico mleka s kruhom."

- *Po končanem obveznem šolanju ste šel v službo?*

"Starši so mi dobili mesto za čevljarja pri Bensi takoj po pevmenskem mostu čez Sočo. Že prav, da sem se izučil mištirja, a delal sem zastonj, brez čentežma. Zatem sem delal pri čevljarju v ulici Seminario. Dajal mi je eno liro na dan, ki sem jo požrl vsak dan z mineštro pri kosilu. Mištir čevljarja mi je prijal, dela pa je bilo zelo malo in leta 1931, ko sem po enem letu delal na lastno roko doma za čevljarja, sem se odpravil s prijatelji v bivšo Jugoslavijo, s kopico dobre volje in predvsem želja. Šel sem s trebuhom za kruhom. Ukvarjal sem se z obutvijo, z obrtništvom, praktično sem delal kar sem dobil, a zaslužka ni bilo. Zbežal sem ponoči, tekkel sem po gozdovih, klancih in potokih."

- *Bližal se je vojaški nabor!*

"Ob povratku, sem se naslednje jutro javil na Kojskem in orožniki so me takoj odpeljali na pregled v Gorico, zatem v vojašnico in hitro k pehoti v Pistoia. Z mano so ravnali res mrzlo, saj so mi dali rdečo oznako, ker so se me bali, bil sem pač v bivši Jugoslaviji in vame niso zaupali. Opravil sem 18 mesecev vojaščine. Le nazadnje so mi podelili dostojanstvo višjega desetnika (caporale maggiore)."

- *Končno je prišel toliko pričakovani trenutek vrnitve domov in zaželenega počitka.*

"Domov sem se vrnil z vlakom proti koncu meseca decembra, katerega leta pa sem že pozabil! Opravljal sem občasna dela, delal sem tudi ponoči. Revščina je bila velika. Besedo počitek nisem poznal."

- *Kaj mi poveste o drugi svetovni vojni? Kako je vplivala na Vaše življenje?*

"Vojna je bila napovedana bivši Jugoslaviji. Šel sem na vojaško poveljstvo (distretto militare) in bil odposlan v Cosenzo. Trpel sem. Zdravnik me je, zaradi hudega vnetja oči, poslal par tednov domov. Ostala medvojna leta sem preživel v italijanskih mestih: Arezzo, Siena, Pistoia in Livorno. Bil sem tudi odposlan v "battaglione speciale" najprej 40 dni v Cuneo, kasneje pa na Korziko. Tukaj smo se Slovenci zbirali, sestavili odbor in zbirali denar v podporo Partozanom. Po polomu so nas odpeljali v Marselj, v Francijo, kjer sem postal vodnik (sergente)."

- *V vašem govoru ste omenil besedo "battaglione speciale". Bi lahko obrazložil pomen tega oddelka?*

"Mi Slovenci smo bili prisiljeno zbrani in odposlani v četo "battaglione speciale", da bi se skupaj ne povezovali, da bi se ne pridružili Partizanom. Čimbolj oddaljeni smo bili med nami, tem bolje je bilo. Fašistična Italija je bila proti slovenskim organizacijam in društvom."

- *Končno je bilo vojne konec. Surovi in grdi trenutki so v glavnem minili. Bilo je treba začeti vse od začetka, znova si reorganizirati vsakdanje normalno in preprosto življenje in misli. To pot ste pričel z življenjsko važnim dogodkom.*

"31. decembra leta 1946 sem se poročil z domačinko Danico Dornik. Živela sva na Bukovju, pri Milki sva imela spalno sobo. Kasneje sva 10 let živela v najemu pri svaku na Križišču, nato pa sva si kupila bajto in dogradila današnje bivališče."

- In kaj pa glede otrok?

"V zakonu sta se nama rodili hčerki Divna in Klara."

- Čas je bil zelo naporen, težak. Bilo je veliko pomanjkanje. S čim ste se preživljali?

"Žena je bila pismoenoša, nosila je pošto peš od hiše do hiše. Zatem pa sem s pošto osebno oskrboval števerjansko vasico do leta 1969, ko je nalogo ponovno prevzela moja žena."

- Vaša družina je torej v povojnem času skrbela, da so ostali Števerjanci vključeni z ostalim svetom, da so vsak dan prejeli na lastne domove pošto, novice, nit z okolico.

"Tistega leta ni bilo v Števerjanu še poštnega urada. Jaz raznašalec sem dvakrat na dan čakal avtobus na Sovenci za sprejem in oddajo pošte. Razdeljevanje pošte sem opravljal na mizi v občinski hiši. Poštni urad so odprli okoli leta 1952."

- S kakšnim prevoznim sredstvom ste raznašal pošto?

"Najprej s kolesom, nato pa z motornim kolesom. Ceste so bile grozne, bele in luknjaste, blatne in hribovite. Večkrat sem dal pošto na hrbet, kolo na ramena in hodil."

- Razumem, da ste doživel še in še neprijetnih dogodkov, a mi lahko poveste najgorenkejša?

"Grenkih dogodkov je bilo res veliko, jokal sem se, res sem bil žalosten pri vojaki, ker so me, zaradi že omenjene rdeče oznake, zaničevali, zasmehovali in tudi zmirljali. O vsem tem sem pisal v osebni dnevniku, ki sem ga redno dopisoval, a ga žal več ne najdem, še danes ga iščem."

- V mladih letih ste imeli kako veselje? Povejte mi Vaš konjiček!

"Pred vojno sem pel na koru v cerkvi. Družba je bila enkratna, resnično smo se veselili. Pel sem pri basih."

- Povejte mi razliko med starim časom, med tistimi leti in današnjimi. Kaj manjka danes mladim?

"Razlika je ogromna, nepopisna, kar smo mi doživeli lahko vi o tem samo berete ali poslušate. Mi nismo imeli nič od nič, vi pa imate vse od vsega; minilo je komaj 50 let, a na svetu se je veliko stvari spremenilo, lahko celo preveč."

- Vaš nasvet današnji mladini?

"Mene zelo motijo čenčarije, zasmehovanje se res grdo sliši. Ljubim iznajdljivost in konkretnost mladine."

OB OBNOVITVI KAPELICE NA BUKOVJU

Uredništvo Števerjanskega vestnika je prejelo, s prošnjo za objavo, naslednje:

Dne 27. junija 1998 je bil na Bukovju blagoslov obnovljene kapelice z Marijo in Jezuškom. Za uresničitev tega objekta so prispevali naslednji dobrotniki:

Komjanc-Pintar Ida 100.000; Stanič-Bulfoni Rajka 100.000; Stanič-Hlede Adrijana 100.000; Hlede Milka 60.000; Stanič-Vogrič Bruna 50.000; Beretta Robi 100.000; Planišček Sava 100.000; Stanič-Vogrič Veneranda 50.000; Ciglič Remigij 50.000; Humar Marino 100.000; Koren Albert 100.000; Terčič Alenka 50.000; N.N. 30.000; Vogrič Marica 20.000; Koren-Humar Jerica 15.000; Marassi-Fattore Anica 30.000; tvrdka Terpin 500.000; Vlaten-Tamiari Monika 20.000; Maraž Miljan 50.000; Humar-Terpin Veneranda 30.000; Podobnik-Vogrič Jožica 50.000; Terčič Zdenko in Matjaž 200.000; Mužič Milka 50.000 lir.

SKUPNO 1.955.000 lir.

Stroški za popravilo, zakuska in razno znašajo:

kip Marije	490.000 lir;	
vaza za rože	180.000 lir;	
barva, luč, podobe in rože	358.400 lir;	1.955.000 -
zakuska	178.600 lir;	<u>1.207.000</u>
pršut in vino	-----;	748.000
popravilo, barvanje itd.	-----;	
5 letno plačevanje luči	-----;	
SKUPNO	1.207.000 lir.	

Za denar, ki je ostal in bo na razpolago za vzdrževanje kapelice bodo začasno skrbeli Komjanc-Pintar Ida, Stanič-Bulfoni Rajka in Florenin Srečko. Vsem, ki ste na katerikoli način pripomogli k obnovi in blagoslovu kapelice iskrena hvala!

ŠTEVERJANSKA MLAJA

Slovenska navada je, da po naših vaseh postavljamo mlaje. V Števerjanu sta v zadnjih letih ostala še samo dva, sicer jih je bilo pred petdesetimi leti več. Vsak zaselek je imel svojega, kakor lahko danes opazimo v sosednji vasi Gorenje Cerovo v Sloveniji.

Delavski mlaj postavljajo pred občinsko hišo fantje, ki imajo za simbol rdečo zastavo, simbol delavcev.

Drugi, fantovski mlaj, postavljajo ostali mladi na dvorišču Sedejevega doma, katerih simbol je pleten bršljanov venec, na vrh katerega je postavljena veja belega lista. Pravijo, da je ta izvirni mlaj, tak, kot so ga postavljali naši dedje. Predstavlja pa fantovsko hrepenenje nad dekletom.

Ko je prišla pred dvemi leti ponudba za skupen mlaj, iz strani fantov, ki običajno postavljajo mlaj pred občino, so bili ostali fantje takoj za to, z željo, da mlaj ostane pristen fantovski mlaj. Do tega skupnega mlaja pa ni prišlo, ker vsak je ostal na svojem. Na ta način sta se ohranili dve tradiciji.

Izhajajoč iz teh dejstev, je izjava (Primorski dnevnik, dne 3.5.98, 3. odstavek) mladih Števerjancev, ki postavljajo mlaj pred občinsko hišo neutemeljena, saj so pokazali, da ne poznajo prvotnega simbola mlaja. Zaradi napačnega sporočila istega članka, še dandanes javnost obtožuje nas mlade fante, ki postavljamo mlaj pred Sedejev dom, da smo mi tisti, ki nam ni pri srcu vaška tradicija. Zato prizadetim tega mlaja voščimo, da bi čimprej, če ga niso še, dobili krivca takega podlega dejanja.

MLADI ŠTEVERJANCİ, KI POSTAVLJAMO
MLAJ PRED SEDEJEV DOM

ROJSTVA:

Družino Margaret in Bogdana Ciglič je, 4. julija, osrečil prihod prvorojenke Petre. Mamici in očku želimo veliko uspeha ob vzgajanju hčerkice, Petri pa, da bi zrasla v pridno slovensko dekletce.

Mali Ani z Bukovja se je, 21. avgusta, pridružila sestra Klara. Staršema Mirjam in Matjažu Terčič čestitamo, mali punčki pa želimo obilo sreče.

Tudi Lucija z Bukovja je, 9. septembra, dobila novega bratca Jana. Mamici Bernardi in očku Marinotu Lango čestitamo, malemu Janu pa želimo, da bi postal močan števerjanski fant.

DAROV:

ZA CERKEV V ŠTEVERJANU:

družini Del Negro in Bergnach namesto cvetja na grob pok. Ivanu Terpin 100.000; N.N. 50.000; N.N. 150.000; N.N. 50.000; N.N. 100.000; za oltarno mizo namesto cvetja pok. Mariji Maraž nekaj prijateljic 250.000; v dober namen N.N. 50.000; N.N. 50.000; N.N. 100.000; namesto cvetja pok. Karlini Karara - Kranjc sestra in otroci 100.000 lir.

ZA SKLAD SESTRE MIHELANGELE MARAŽ:

N.N. 100.000; družini Marjan in Ciril Terpin namesto cvetja pok. Mariji Maraž 100.000; N.N. 200.000 lir.

ZA CERKVENI PEVSKI ZBOR V ŠTEVERJANU:

Klara Terpin vd. Škorjanc 100.000; družina Terpin v čast poroke Annamarije in Daria Maraž 100.000 lir.

ZA ŠTEVERJANSKI VESTNIK:

N.N. 200.000; Augusta Graunar 50.000 lir.

SMRTI:

Marija Maraž vd. Prinčič: oče ji je bil Rafael, mati pa Lojza Maraž. Rodila se je 15.1.1931 v Števerjanu hšt. 151, peta od sedmih otrok. Krščena je bila 25. 1. istega leta, zakrament sv. birme pa je prejela v Gorici 28.5.1944.

Z Jožefom Prinčičem se je poročila v Števerjanu 18.11.1961, žal pa je ovdovela prej ko v šestih letih skupnega življenja. V zakonu se jima sta rodila dva otroka: leta 1962 hčerka Aleksandra, leta 1964 pa sin Marjan.

Pokojna Marija je veliko pomagala svoji sestri Anici-Mihelangeli pri vsem njenem delu, posebej pa bolnikom in beguncem iz Bosne. Dobro je vedela za svojo bolezen, svoj križ, a korajžno je čakala na trenutek, ko bo lahko spet srečala svojo pokojno sestro, redovnico Mihelangelo. Voljno je torej prenašala težki križ in umrla je z nasmehom na ustih.

Srečna je bila v soboto 20. junija letos, ko so ji dobri ljudje omogočili, da se je udeležila romanja bolnikov in invalidov k Mariji Pomagaj na Brezje, kjer je mogla prejeti bolniško maziljenje in sveto popotnico za zadnjo "rajšo" k dobremu Bogu.

Na pogrebu so ji s. Edith in prijateljica v imenu vseh tistih, ki so Marijo imeli radi in ki jim je ona pomagala, prebrali nekaj vrstic:

"Draga mati, prišla sem, da izpolnim svojo zadnjo obljubo tebi. Prinašam ti pozdrave iz Lignana, od vseh tistih, ki si jih letos želela vsaj pozdraviti:

Ko smo skupaj spremljali s. Mihelangelo v bolezni, smo se vedno bolj povezovali in po njeni smrti je z vso svojo močjo in pripravljenostjo pomagala pri delu za trpeče brate in sestre. Zнала je pristopiti k vsakemu, tudi najmanjšemu. Toliki so bili deležni njene pozornosti. Zнала je misliti na druge, čeprav je bilo njeno življenje zaznamovano s križem že od mladih let.

Mnoge rane znajo zadati ljudi in boleče so tiste, ki jih človek doživi od svojih najbližjih. Kot je Marija znala prikriti notranje trpljenje, tako se je v njej bolezen skrila, dokler ni hitro in dokončno ustavila njeno življenje.

A močna v veri in upanju je živela te poslednje dneve. Dokončala je svojo nalogo in se pridružila mnogim prijateljem v občestvu svetih. Srečala se je s s. Mihelangelo, da ji je voščila za praznik sv. Ane. Nosila je Marijino ime in rada je romala k njej. Še letošnjega maja je peš poromala k Mariji v Leščeve in z zadnjimi močmi k Mariji Pomagaj na Brezje že z občutkom, da se odpravlja na zadnje romanje tja, kjer bo lahko z Njo uživala nebeški mir in srečo pri Božjem Sinu. Našla je mir in ko bolečin ni več, ostajata le ljubezen in prijateljstvo. Umrla živijo v Bogu, živijo z nami naprej, sicer na drugačen, a popolnejši način. In v tej veri se poslavljamo, da bomo še naprej gradili prijateljstvo."

"Draga mati!

Tako smo Te vedno imenovali in tako Te bom tudi jaz danes ob zadnjem pozdravu v Tvoji rojstni župniji.

Spoznali smo se že pred leti, ko je še bila živa Tvoja in naša s. Mihelangela. Vedno bolj, ko je ona pešala, si ti neopazno vstopala v naše delo pri bolnikih, invalidih in ostarelih.

Pravzaprav niti ne vem, kdaj si začela in niti ne vem, kdaj si končala. Imam občutek, da se bo še vedno slišal Tvoj glas po telefonu, ko si sporočala: "Carlino je zbral kombi hrane! V Vidmu so tudi nabrali to in to. Od tu in tu sporočajo, da bodo pripeljali to in ono, k sestram na Korz! Slišiš, pohiti, da se to odpelje, da ne bo napoti!" Taki večerni telefonski klici so bili zame vedno novo zadoščenje, pa tudi nova obveznost, da za vse tiste naše dobrotnike molimo in smo jim hvaležni za vse, kar nam pomagajo. Tako je lahko naša sestra pripravljala dnevno obrok za 50 brezdomcev ali klošarjev, kakor jih imenujemo. Tako smo lahko razveselili to in ono družino, ko smo jim prinesli hrano, obleko, obutev. Ne bom nikoli pozabila vseh tistih trenutkov zahvale, ki sem jih bila deležna jaz, v resnici pa so bile tvoje zasluge. Lahko rečem, da si kljub preranemu odhodu častno nadaljevala delo s. Mihelangele. In prepričana sem, da tudi sedaj ne boš pozabila na nas in na vse tiste, ki so pomoči potrebni.

Odšla si na god sv. Anc. Vsi mi smo romarji na tej naši poti proti večnosti. Imamo najrazličnejše poti, ki so velikokrat prepredene tudi s trpljenjem in težavami. Enako je bilo tudi pri tebi, pa kljub vsemu si ostala vedra, delavna in vesela.

Pred odhodom na Tvojo domačo župnijsko njivo, tu med briškimi trtami, na tem lepem obronku slovenske zemlje, dovoli draga Marija, da v imenu vseh, ki smo Te poznali in Te bomo tudi pogrešali, izrečem sožalje in sočustvovanje vsem Tvojim. V trdnem upanju, da jih boš spremljala in molila pri Bogu zanje, pa tudi za nas vse. Hvala, draga Marija, Bog, naj Ti povrne za vse!

s. Edith

KUHINJSKI RECEPTI

PARADIŽNIKOVA JUHA

POTREBUJEMO: 1 korenček, od 2 do 4 paradižnike, malo petršilja, majaron, zrno česna, 2 žlici moke, malo olja.

Korenček osnažimo in zrežemo na koščke, ter malo popražimo na olju; dodamo paradižnik in česen, kateri naj bo dobro zrel in ga popražimo, da se voda posuši. Zalijemo z vrelo vodo, posolimo in pustimo, da vre pol ure. Nato ocedimo, zrežemo na drobno dišave; posebej v lončku zmešamo moko v par žlicah vode in s tem zalijemo paradižnikovo juho, Lahko dodamo del kocke (Knorr). Zakuhamo riž ali serviramo z na maslu opečenim kruhom.

GOBOVI ZREZKI

POTREBUJEMO: 6 govejih ali bolje svinjskih zrezkov, 3 dag olja, 2 dag moke, 3 dag masla, peteršilj, 25 dag gob, ½ dl kisle smetane, limonine lupine, sol.

Zrezke rahlo potolčemo, pomokamo po eni strani in na vroči maščobi (olju) na hitro opečemo. Opečene zložimo tako, da slonijo drug na drugem, prilijemo malo juhe, ter pokrite dušimo do 20 minut. Vmes po žlicah prilivamo juho, da se ne zažgo. Medtem posebej na maslu prepražimo sesekljan peteršilj in očiščene, na listke zrezane gobe. Skoraj mehkim gobam prilijemo smetano, pomešamo s ščepom moke, ter vse skupaj zlijemo po zrezkih. Posodo potresemo, da se omaka porazdeli med zrezke in vse to naj mirno prevre.

Zrezke zložimo na krožnik, jih polijemo s sokom in z gobami, ter damo na mizo.

KROMPIRJEVI KIFELČKI

POTREBUJEMO: 1 kg krompirja, 5 dag masla ali olja, 20 dag moke, 2 jajci.

Krompir skuhamo, pretlačimo in ohladimo; dodamo rumenjake, olje ali maslo in moko, dobro premesimo in oblikujemo kifelčke. Damo jih v vročo mast ali olje; ko postanejo zlato rumeni so pečeni.

Lahko serviramo tudi kot sladko jed tako, da jih potrosimo s sladkorjem.

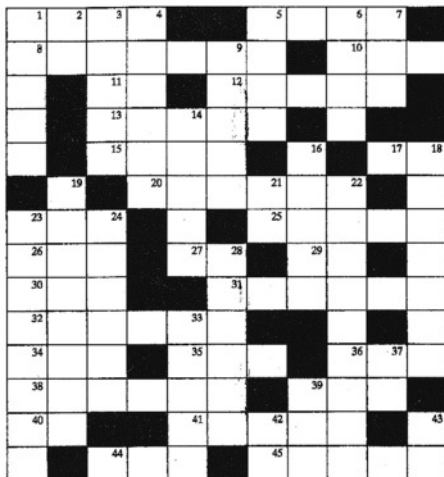
OREHOV KOLAČ

POTREBUJEMO: 2 jogurtova lončka sladkorja, 1 jogurtov lonček olja, 2 jogurtova lončka kisle smetane, 2 jogurtova lončka orehov, 2 jogurtova lončka kakava, 2 jogurtova lončka moke, pecilni prašek, 6 jajc.

Sladkor, jajca in olje zmešamo, da dobro naraste. Dodamo smetano in moko, pomešamo s pecilnim praškom, z zmletimi orehi in s kakavom. Gosto tekoče testo zlijemo v namazan in pomokan pekač. Pečemo v pečici pri 180° C za 40 minut. Pečen kolač pustimo nekaj časa v pekaču, da se ohladi. Ohlajen kolač lahko poljubno razrežemo na kocke in potresemo s sladkorjem v prahu.

DOBER TEK!

KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. vinorodna rastlina; 5. ločilo ob koncu stavka; 8. obdati z močno svetlobo; 10. enota za merjenje električne upornosti; 11. Krško; 12. del stavbe med dvema stropoma; 13. jed iz mletega mesa, zavira v liste kislega zelja; 15. enoten; 17. Trst; 20. vnaprej plačano naročilo (npr. za gledališče); 23. kulturna rastlina, ki raste na tleh, prikritih z vodo; 25. največja oz. glavna arterija; 26. prva številka; 27. Zega Tjaša; 29. Livorno; 30. pes (angl.); 31. ?; 32. pridevnik, ki vzbuja gnus; 34. je lahko sadni, zelenjavni, cvetlični ali živalski; 35. pridevnik za nekoga, ki se izbrano oblači; 36. čebeli podobna žuželka; 38. nerazsoden; 39. oče; 40. latinski zaimek srednjega spola; 41. dišeča, mastna kristalna snov (mn.); 44. največji morski sesalec; 45. prvi prst na roki ali nogi.

NAVPIČNO: 1. rastlina iz katere izdehujejo cigarete; 2. ime ansambla, zmagovalca 14. festivala "Števerjan '84"; 3. italijani jih plačujemo največ; 4. lok med dvema stebroma; 5. pecivo iz krhkega testa z nadevom; 6. tanjša prevleka, ki prekriva človeško telo; 7. medmet, ki izraža zadovoljstvo, 9. ne svetlo; 16. lepiliv izdelek nekaterih dreves; 18. sladka jed, ki ponudimo po glavni jedi; 19. nasad vinskih trt; 21. Napoli; 22. grški filozof; 23. vrsta duhovniškega poklica; 24. glagol gozdarjev; 28. riba, ki jo kupimo v aluminijasti škatli; 33. kar predstavlja posledico nekega dejanja; 37. Salerno; 38. znesek, ki ga plačamo vnaprej kot dokaz, da je pogodba sklenjena; 42. France Prešeren; 43. Ivan Cankar.

*ZA MLAJŠE IN STAREJŠE, ZA GOSPE IN
GOSPODE...*

...TUDI MI MISLIMO NA VAŠE ZDRAVJE!

DRUŠTVO F.B. SEDEJ
PRIREJA TELESNO GIMNASTIKO ZA
RAZGIBAVO, SPROSTITEV IN BOLJŠE
POČUTJE.

Datum in pričetek sta doslej neznana, okvirno pa se bo telovadba odvijala vsak petek, z začetkom nekje v mesecu novembru.

INFORMACIJE:

Kristina Corsi tel. 884050 ali 884248!

